

raad voor cultuur
raad voor cultuur
raad voor cultuur

R.J. Schimmelpennincklaan 3
postbus 61243
2506 AE Den Haag
telefoon +31(0)70 310 66 86
fax +31(0)70 361 47 27
e-mail cultuur@cultuur.nl
www.cultuur.nl

De Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap
p/a de Algemene Rijksarchivaris
Postbus 90520
2509 LM 's-Gravenhage

datum: - 3 FEB. 2005
uw kenmerk: C/S/04/2380
uw brief van: 3 november 2004
ons kenmerk: arc-2004.01843/2

onderwerp: ontwerp-selectielijst archiefbescheiden op het beleidsterrein *Staatsschuld*
over de periode 1945-2003 voor de zorgdragers de minister van Financiën, de
minister van Buitenlandse Zaken en het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds

Zeer geachte mevrouw Van der Laan,

1. In uw hierboven vermelde brief vraagt u de Raad voor Cultuur advies over de ontwerp-selectielijst *Staatsschuld* over de periode 1945-2003 die de hierboven genoemde overheidsorganen in hun hoedanigheid van zorgdrager in de zin van de Archiefwet 1995 willen doen vaststellen.
In uw brief verzocht u de Raad om binnen drie maanden advies uit te brengen. Hij biedt u bij deze zijn bevindingen¹ aan.
2. De Raad heeft de ontwerp-lijst in eerste instantie aan procedurele en vervolgens aan inhoudelijke aspecten getoetst. Zijn belangrijkste bevindingen worden in respectievelijk de paragrafen 4 en 5 uitgewerkt. De Raad adviseert u deze selectielijst vast te stellen voor de periode 1945-2003, met inachtneming van de in dit advies gemaakte opmerkingen.
De in uw adviesaanvraag gestelde specifieke vragen worden in de paragrafen 3, 4 en 5 van dit advies beantwoord.

¹ Dit advies is voorbereid door de Bijzondere Commissie Archieven van de Raad.

3. *Toetsing van procedurele aspecten*

§ 3.1. Ontwerp-lijst

Deze ontwerp-lijst is tot stand gekomen overeenkomstig de methode, die uitgaat van een analyse, beschrijving en waardering van handelingen van de (rijks-) overheid, de zogenaamde methode Institutioneel Onderzoek (IO). Aan het ontwerp is een onderzoek vooraf gegaan, waarvan verslag is gedaan in het rapport *Die zijn schuld betaalt, verarmt niet. Een institutioneel onderzoek naar actoren en handelingen op het terrein van het financieringsbeleid en de zorg voor de financiering en beheersing van de staatsschuld in de periode 1945-2003* (Den Haag, 2003, niet gepubliceerd). Dit is de geactualiseerde versie van een rapport institutioneel onderzoek dat in 1994 onder dezelfde titel verscheen en dat betrekking had op de periode 1945-1993. De ontwerp-lijst die nu voorligt zal de lijst die reeds is vastgesteld² gedeeltelijk vervangen en deels als aanvulling daarop gelden.

De lijst bevat een concordans aan de hand waarvan zowel vernummeringen van handelingen als de omvang en de aard van de wijzigingen op een inzichtelijke manier verantwoord worden.

Over de eerdere versie van deze lijst bracht de Raad advies uit op 14 november 1997. Dit advies bevat geen onderdelen die voor de vaststelling van de geactualiseerde lijst relevant zijn.

§ 3.2. Driehoeksoverleg

Bij uw adviesaanvraag was tevens gevoegd een exemplaar van het verslag betreffende het zogenaamde driehoeksoverleg, waarin, zoals voorgeschreven in artikel 3 van het Archiefbesluit 1995, ontwerp-selectielijsten tot stand komen.

Hieruit is de Raad gebleken, dat dit overleg voor alle aanvragende zorgdragers was samengesteld zoals artikel 3, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995 voorschrijft. Al ten tijde van het driehoeksoverleg is een historicus uitgenodigd om als externe deskundige aan de voorbereiding van de ontwerp-lijst mee te werken.

De Raad constateert dat het verslag van het driehoeksoverleg vragen oproept over de reikwijdte van het gevoerde overleg. In § 4.1 gaat hij daarop nader in. De Raad acht een zorgvuldige en correcte verslaglegging van het driehoeksoverleg van groot belang. Hij adviseert u dan ook toe te zien op de kwaliteit van de verslaglegging.

§ 3.3. Terinzagelegging

De openbare terinzagelegging heeft, zoals uw adviesaanvraag vermeldt, niet geresulteerd in reacties.

² Vastgesteld bij besluit van 3/12/2001 R&B/OSA/2001/3895, gepubliceerd in Stert. 8/1/2002, nr. 5

4. *Toetsing van inhoudelijke aspecten*

Mede op grond van zijn hiervoor vermelde bevindingen heeft de Raad getracht zich een oordeel te vormen over de inhoudelijke aspecten van het onderhavige ontwerp. Hij heeft daarbij vooral gelet op de reikwijdte van de ontwerp-lijst (§ 4.1), de wijze waarop de gehanteerde selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria zijn toegepast (§ 4.2), alsmede op de vraag of in voldoende mate met de verschillende belangen rekening is gehouden (§ 4.3).

§ 4.1. De reikwijdte van de ontwerp-lijst en het driehoeksoverleg

De ontwerp-lijst bevat voorstellen omtrent de selectie van handelingen over de periode 1945-2003 waarvan de neerslag valt onder de archiefwettelijke zorg van bovengenoemde zorgdragers.

Het verslag van het driehoeksoverleg roept vragen op over de reikwijdte van de lijst. Het verslag noemt als enige actor onder de zorgdrager de minister van Buitenlandse Zaken die minister zelf. Juist van deze actor bevat de ontwerp-lijst geen handelingen, hoewel in het RIO een handeling (nummer 37) van de minister van Buitenlandse Zaken voorkomt. Van de actoren onder de zorg van Buitenlandse Zaken die wél met handelingen in de lijst voorkomen, de ambassadeur en de consul, wordt in het verslag van het driehoeksoverleg geen melding gemaakt.

De ontwerp-lijst bevat voorstellen omtrent de selectie van ten opzichte van de eerdere versie van deze lijst gewijzigde en nieuw geformuleerde handelingen. Het heeft de voorkeur van de Raad om bij actualisatie de gehele lijst te vervangen. Voor zorgdragers en bewerkers voorkomt dat misverstanden die kunnen ontstaan doordat twee versies van dezelfde lijst naast elkaar gebruikt moeten worden. Voor de Raad (en overigens ook voor de deelnemers aan het driehoeksoverleg en voor de burgers die eventueel op de terinzagelegging willen reageren) maakt een geheel herziene lijst het makkelijker om de selectiebeslissingen in hun context en hun onderlinge verband te beoordelen. Door toevoeging van een adequaat verslag van de aangebrachte wijzingen, zoals ook hier in de bijlagen bij het RIO is opgenomen, kan de vaststellingsprocedure dan wel beperkt worden tot de wijzigingen en aanvullingen in de lijst

§ 4.2. Toepassing van de selectiedoelstelling en - criteria

Uit het driehoeksverslag blijkt, dat de selectiedoelstelling is toegepast in de versie waarin ook rekening wordt gehouden met het aspect van het veilig stellen van de bronnen voor de kennis van de Nederlandse samenleving en cultuur.

§ 4.3. De waardering van de in artikel 2, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995 bedoelde belangen

Ten aanzien van de feitelijke toepassing van de selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria is de Raad er, op basis van het verslag driehoeks-overleg en de ontwerp-lijst die daar het resultaat van is, van overtuigd dat

voldoende rekening is gehouden met het cultuurhistorisch belang, het administratieve belang en het belang van de recht- en bewijszoekende burgers. Niettemin maakt hij in paragraaf 5 een aantal specifieke kanttekeningen bij de ontwerp-lijst.

5. *Nadere beoordeling van de ontwerp-lijst*

In aansluiting op bovenstaande overwegingen en bevindingen heeft de Raad de verschillende onderdelen van de ontwerp-lijst gezien. Deze geeft hem aanleiding tot het plaatsen van de hierna volgende opmerkingen.

Handeling 22: het ontwikkelen en beoordelen van nieuwe of het aanpassen van bestaande leningssystemen en het analyseren van plaatsings- en leningmogelijkheden

Deze handeling behelst een aantal ongelijksoortige werkprocessen. De Raad acht het voorstel om de neerslag van deze handeling na 10 jaar te vernietigen op zijn plaats voor het analyseren van plaatsings- en leningsmogelijkheden. De ontwikkeling, beoordeling en aanpassing van leningssystemen acht hij echter van blijvende waarde voor de reconstructie van de wijze waarop invulling werd gegeven aan een van de hoofddoelstellingen van beleid op dit terrein: het op efficiënte en effectieve wijze beheren van schulden en lenen van gelden ten behoeve van de Staat. Hij adviseert u dat gedeelte van de neerslag van de handeling voor bewaring aan te merken op grond van criterium 5.

Handeling 121: het opstellen van verslagen

De neerslag van deze handeling, bestaande uit weekberichten, kwartaalberichten, jaarberichten en beheersverslagen, wordt voorgedragen voor bewaring op grond van criterium 1. De Raad wijst u erop dat bij vergelijkbare handelingen op andere beleidsterreinen wordt volstaan met het bewaren van jaarberichten, en wel op grond van criterium 3. In dit specifieke geval acht hij het voortstelbaar dat ook de beheersverslagen bewaard zouden blijven.

Hij adviseert u om de waardering van de overige neerslag van handeling 121 te heroverwegen en, zo u bij uw voornemen blijft om alle neerslag van deze handeling te bewaren, die beslissing nader te verklaren en daarbij ook de keuze voor het meest geëigende bewaarcriterium in ogenschouw te nemen.

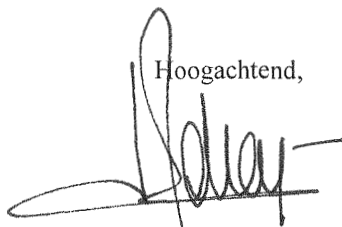
Handeling 138: het beoordelen en opleggen van sancties met betrekking tot de prestaties die een Primary Dealer in het kader van de Primary Dealer Overeenkomst levert

De beoordelingen worden voorgedragen voor vernietiging na 10 jaar; de sancties voor bewaring op grond van criterium 1. De Raad ziet geen relatie tussen deze sancties en de hoofdlijnen van beleid en adviseert u de waardering van deze handeling te heroverwegen. Mocht u een gegronde reden hebben om de B-waardering van handeling 138 te handhaven, dan acht de Raad daarbij niet criterium 1, maar criterium 5 op zijn plaats.

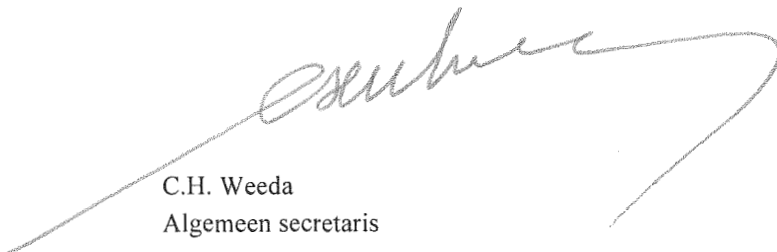
6. *Advies*

De Raad adviseert u de ontwerp-selectielijst vast te stellen voor de periode 1945-2003 met inachtneming van de opmerkingen die gemaakt zijn in dit advies.

Hoogachtend,

mr. W. Sorgdrager
Voorzitter

C.H. Weeda
Algemeen secretaris